Fundusze Europejskie
Program Regionalny

PODKARPACKIE

Unia Europejska
Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

„Kwalifikowalność wydatków dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zgodnie z Wytycznymi IZ RPO WP na lata 2014-2020 w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach RPO WP 2014-2020”

Rzeszów, 9,10 listopada 2016 r.

Departament Zarządzania RPO
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

PODSTAWOWE REGULACJE

- **Wytyczne Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego Na Lata 2014-2020 W Zakresie Kwalifikowania Wydatków W Ramach RPO WP 2014-2020 (EFRR) (Załącznik do Uchwały Nr 227/4589/16 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 25.10.2016 r.)**

- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 217)*
- *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.* tzw. „rozporządzenie ogólne”,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. tzw. „rozporządzenie EFRR”.
- W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (art. 93, art. 106 ust. 2, art. 107 ust. 2 i 3), za kwalifikowalne mogą być uznane tylko te wydatki, które spełniają łącznie warunki określone w niniejszych Wytycznych i warunki wynikające z odpowiednich regulacji w zakresie pomocy publicznej;

OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI PROJEKTÓW

Ocena na etapie oceny wniosku o dofinansowanie. Projekt musi spełniać warunki:

- **Wniosek o dofinansowanie został złożony przez uprawnionego wnioskodawcę i jest zgodny z dokumentacją konkursową**
- **Realizuje cele danej osi priorytetowej, działania lub poddziałania**
- **Spełnia kryteria wyboru obowiązujące w danym konkursie lub kryteria obowiązujące dla projektów pozakonkursowych**

W przypadku, gdy dofinansowanie w ramach projektu stanowi pomoc publiczną, ocena kwalifikowalności projektu opiera się o przepisy obowiązujące wnioskodawcę w zakresie wybranego schematu pomocy.

RAMY CZASOWE KWALIFIKOWALNOŚCI

Początek okresu kwalifikowalności wydatków:

1 stycznia 2014r.

Koniec okresu kwalifikowalności:

31 grudnia 2023r .

Pamiętaj!
Istotne ograniczenia stanowią: Dokumentacja konkursowa, przepisy dot. pomocy publicznej oraz umowa o dofinansowanie,

RAMY CZASOWE KWALIFIKOWALNOŚCI- kwoty zatrzymane

Termin realizacji projektu powinien uwzględniać okres gwarancyjny, po upływie którego następuje wypłata kwoty zatrzymanej. Płatność musi nastąpić przed upływem końcowego terminu ponoszenia wydatków kwalifikowalnych określonego w umowie o dofinansowanie.

Zwrot kwoty zatrzymanej (faktyczne poniesienie wydatku) po upływie okresu kwalifikowalności wydatków w projekcie nie stanowi wydatku kwalifikowalnego

Pamiętaj!
W celu przyspieszenia terminu zwrotu kwoty zatrzymanej można zastosować gwarancję instytucji finansowej. Wówczas wykonawca uzyskuje zwrot kwoty zatrzymanej w zamian za przedstawienie gwarancji instytucji finansowej na tę kwotę. Kwota zatrzymana, która została wypłacona wykonawcy, stanowi wydatek faktycznie poniesiony, może być zatem uznana za wydatek kwalifikowalny.

.

OCENA KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW

Ocena wniosku o dofinansowanie

Realizacja projektu (weryfikacja wniosku o płatność)

Kontrola projektu

Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczone, zrefundowane lub rozliczone.

WYDATKI KWALIFIKOWALNE

Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

a) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie;

b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego;

c) jest zgodny z dokumentacją konkursową;

d) został uwzględniony w budżecie projektu lub w zakresie rzeczowym projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie;

e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie;

f) jest niezbędny do realizacji celów projektu;

g) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;

h) został należycie udokumentowany;

i) został wykazany we wniosku o płatność;

j) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych;

k) spełnia warunki kwalifikowalności określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności (…).*

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

a) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,

b) odsetki od zadłużenia,

c) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,

d) kary i grzywny,

e) świadczenia realizowane ze środków ZFŚS,

f) odpisy dokonywane na ZFŚS w projektach realizowanych ze środków Pomocy Technicznej,

g) rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością beneficjenta,

h) wpłaty na PFRON,

i) wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych, wydatki związane ze sprawami sądowymi,

j) wydatki poniesione na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (w przypadku nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych,

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

k) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych,

l) wydatki poniesione na zakup nieruchomości przekraczające 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (w przypadku terenów poprzemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki, limit wynosi 15%, a w przypadku instrumentów finansowych skierowanych na wspieranie rozwoju obszarów miejskich lub rewitalizację obszarów miejskich,limit wynosi 20%),

m) zakup lokali mieszkalnych, za wyjątkiem wydatków dokonanych w ramach celu tematycznego *Promowanie włączenia społecznego (…);*

n) inne, niż część kapitałowa raty leasingowej wydatki związane z umową leasingu,

o) transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość 15 000 euro (zmiana od 2017r.)

p) wydatki związane z wypełnieniem formularza wniosku o dofinansowanie projektu,

r) *success fee*

s) w przypadku projektów współfinansowanych z EFS - wydatki związane z zakupem nieruchomości i infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych jako *cross-financing.*

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

• wkłady rzeczowe –w przypadku instrumentów finansowych
•zamówienia dodatkowe, nawet jeśli zostały udzielone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie:
Zamówienia dodatkowe to nowe zamówienie obejmujące usługi lub roboty budowlane wykraczające poza zakres zamówienia podstawowego, tj. poza zakres przedmiotu zamówienia określonego w dokumentacji projektowej opisującej przedmiot zamówienia. Jest to zatem zamówienie, które wykracza poza określenie (opis) przedmiotu zamówienia podstawowego i stanowi jego rozszerzenie, co pociąga zwiększenie wynagrodzenia lub powstanie nowego produktu zmieniając tym samym zakres zamówienia podstawowego,
• zamówienia uzupełniające nieujęte we wniosku o dofinansowanie (powstałe w trakcie realizacji projektu),
• wydatki objęte umową cywilnoprawną na realizowanie zadań tożsamych z zadaniami realizowanymi przez pracownika w ramach stosunku pracy u beneficjenta/partnera,
• zasiłki i inne świadczenia finansowane ze środków ZUS,
• amortyzacja jednorazowa,
• zakup wyposażenia niebędącego środkiem trwałym, np. artykuły szkolne, odczynniki chemiczne – dotyczy wyłącznie projektów realizowanych w ramach osi priorytetowych II-VI RPO WP 2014-2020,

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

• koszty opracowania projektu SIWZ, projektu ogłoszenia, wzoru umowy z wykonawcą i innej dokumentacji związanej z udzieleniem przez beneficjenta zamówienia robót budowlanych/usług/dostaw w ramach projektu, z wyłączeniem kosztów związanych z przygotowaniem kosztorysów i przedmiarów ;
•wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego,
•wydatki na usługi w zakresie audytu i księgowości oraz ubezpieczenia nieobowiązkowe.
koszt nadzoru inwestorskiego/autorskiego/opracowania dokumentacji na zakres wykraczający poza zakres rzeczowy projektu;

Określając wysokość wydatku kwalifikowalnego, należy najpierw ustalić procentowy udział kosztu dotyczącego zakresu rzeczowego projektu w całości kosztu inwestycji. Następnie pomnożyć uzyskany wynik przez koszt nadzoru inwestorskiego/autorskiego/dokumentacji. IZ RPO WP dopuszcza możliwość indywidualnego określenia wysokości wydatku kwalifikowalnego wg metodologii wskazanej przez beneficjenta.

Do współfinansowania nie kwalifikują się także wydatki wyszczególnione w ramach poszczególnych działań i typów projektów RPO WP 2014-2020.

TRWAŁOŚĆ

Art. 71 rozporządzenia ogólnego: trwałość projektów musi być zachowana przez okres **5 lat (3 lat** w przypadku MŚP) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta liczonymi od daty:
a) dokonania przelewu na rachunek bankowy beneficjenta, gdy po zatwierdzeniu wniosku o płatność końcową beneficjentowi przekazywane są środki ;
b) zatwierdzenia wniosku o płatność końcową - w pozostałych przypadkach.

Gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają bardziej restrykcyjne wymogi, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

Projekty nie dotyczące inwestycji w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych, zachowują trwałość poprzez utrzymanie inwestycji lub miejsc pracy zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej.

Zasada trwałości nie obowiązuje w przypadku:
a) instrumentów finansowych,
b) zaprzestania działalności z powodu ogłoszenia upadłości niewynikającej z oszukańczego bankructwa w rozumieniu przepisów w art. 71 rozporządzenia ogólnego.

TRWAŁOŚĆ

Naruszenie zasady trwałości następuje gdy:
a) zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją relokowano poza obszar WP,
b) nastąpiła zmiana własności (rozporządzenie prawem własności) elementu współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,
c) nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Niedopuszczalne jest przeniesienie w okresie 10 lat od daty płatności końcowej działalności produkcyjnej poza obszar UE (nie dotyczy MŚP).

Sankcja: zwrot środków otrzymanych na realizację projektu, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania obowiązku trwałości – w trybie określonym w art. 207 ustawy o finansach publicznych (z uwzględnieniem przepisów dot. pomocy publicznej).

ZASADA FAKTYCZNEGO PONIESIENIA WYDATKU

Do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta

Wydatek faktycznie poniesiony oznacza wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta. Dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura, inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej

Wyjątki od powyższej reguły stanowią m.in. koszty amortyzacji, wydatek z tytułu udzielonej gwarancji, złożenie depozytu sadowego przez beneficjenta, rozliczenia dokonywane na podstawie wewnętrznej noty obciążeniowej, udzielenie promesy premii technologicznej w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1710), oraz kompensata**.**

Np. Kompensata w formie kary umownej potrącanej z płatności za fakturę. Faktura, za którą płatność została pomniejszona o naliczoną karę, jest kwalifikowalna w 100 proc.

ZASADA FAKTYCZNEGO PONIESIENIA WYDATKU

Za datę poniesienia wydatku przyjmuje się:

a) w przypadku wydatków pieniężnych:

- ✓ dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą – datę obciążenia rachunku bankowego beneficjenta, tj. datę księgowania operacji,
- ✓ dokonanych kartą kredytową lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności – datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub podobnego instrumentu,
- ✓ dokonanych gotówką – datę faktycznego dokonania płatności,

b) w przypadku amortyzacji – datę dokonania odpisu amortyzacyjnego,

c) w przypadku potrącenia – datę o której mowa w art. 499 Kodeksu cywilnego,

d) w przypadku depozytu sądowego – datę faktycznego wniesienia depozytu do sądu, w przypadku rozliczeń na podstawie wewnętrznej noty obciążeniowej – datę zaksięgowania noty,

e) w przypadku udzielenia promesy premii technologicznej – datę jej otrzymania.

WYDATKI PONOSZONE ZGODNIE Z ZASADĄ UCZCIWEJ KONKURENCJI

Udzielanie zamówienia publicznego w ramach projektu następuje zgodnie z:
a) ustawą Pzp – *w przypadku beneficjenta zobowiązanego do stosowania ustawy Pzp;*
albo
b) zasadą konkurencyjności określoną m.in w *Wytycznych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w sprawie udzielania zamówień współfinansowanych ze środków EFRR, w stosunku do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych, w przypadku:*
- Beneficjenta zwolnionego ze stosowania ustawy Pzp, w przypadku zamówień publicznych przekraczających wartość 50 000 PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT),
- Beneficjenta zobowiązanego do stosowania ustawy Pzp :
✓-w przypadku zamówień publicznych o wartości niższej od kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, a jednocześnie przekraczającej 50 000 PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), lub
✓ w przypadku zamówień sektorowych o wartości niższej od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, a jednocześnie przekraczającej 50 000 PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT),

WYDATKI PONOSZONE ZGODNIE Z ZASADĄ UCZCIWEJ KONKURENCJI

Beneficjent będący organem administracji publicznej, może powierzać realizację zadań publicznych innym podmiotom, na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

W przypadku, gdy przepisy prawa inne niż ustawa Pzp, wyłączają stosowanie ustawy Pzp, zamówienie publiczne przeprowadza się z zastosowaniem tych przepisów.

Sankcja: Naruszenie warunków i procedur postępowania o udzielenie zamówienia publicznego IZ RPO WP uznaje całość lub część wydatków związanych z tym zamówieniem publicznym za niekwalifikowalne. Wartość nieprawidłowości ustalana jest na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz. U., poz. 200).

UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW

Stawki jednostkowe to godzinowe stawki wynagrodzenia personelu projektu z wyłączeniem osób wskazanych w kosztach pośrednich. (Por. art. 67 ust. 1 lit. b oraz art. 68 ust. 2 rozporządzenia ogólnego). Kwalifikowane są koszty wynagrodzeń, w tym składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i składki na FP i FGŚP osób zatrudnionych w zakresie, w jakim wykonują oni czynności związane bezpośrednio z realizacją projektu, rozliczane na podstawie godzinowej stawki wynagrodzenia.

Godzinowa stawka wynagrodzenia (GSW) powinna zostać obliczona wg wzoru:

GSW = **W** (roczne koszty zatrudnienia brutto pracodawcy)

1720 (standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy).

UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW

Roczne koszty zatrudnienia brutto (W) to ostatnie roczne udokumentowane koszty (brutto pracodawcy) zatrudnienia pracownika. U osób nowozatrudnionych będą to uśrednione ostatnie roczne udokumentowane koszty zatrudnienia brutto pracowników beneficjenta na takim samym lub zbliżonym stanowisku służbowym.

Wyliczenie rocznych kosztów zatrudnienia brutto (W) powinno :

1. opierać się o dane za ostatni rok kalendarzowy poprzedzający rok złożenia WOD
2. zawierać tylko kwalifikowane składniki wynagrodzeń,
3. być zatwierdzone przez głównego księgowego jednostki.

Na etapie wyboru projektu sprawdzeniu będzie podlegać prawidłowość wyliczenia godzinowej stawki wynagrodzenia.

Na etapie weryfikacji wniosku o płatność będą sprawdzane dokumenty potwierdzające liczbę faktycznie przepracowanych przez pracownika godzin pracy na rzecz projektu.

Wynagrodzenie = GSW (godzinowa stawka wynagrodzenia pracownika) × liczba godzin przepracowanych na rzecz projektu.

Koszty rozliczane w sposób uproszczony są traktowane, jako wydatki poniesione. W ramach projektu nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych.

ZAKAZ PODWÓJNEGO FINANSOWANIA

Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

a) poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie tego samego wydatku w ramach różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub FS lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych,
b) otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu,
poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa na podstawie ustawy o VAT,
d) zakupienie środka trwałego z udziałem środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych, a następnie rozliczenie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach tego samego projektu lub innych współfinansowanych ze środków UE,

ZAKAZ PODWÓJNEGO FINANSOWANIA

Podwójne finansowanie oznacza w szczególności cd. :

e) zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu,
f) sytuacja, w której środki na prefinansowanie wkładu unijnego zostały pozyskane w formie kredytu lub pożyczki, które następnie zostały umorzone. Podwójne finansowanie dotyczyć będzie wyłącznie tej części kredytu lub pożyczki, która została umorzona.
g) objęcie kosztów kwalifikowalnych projektu jednocześnie wsparciem pożyczkowym i gwarancyjnym,
h) zakup używanego środka trwałego, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków UE lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych,
i)rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu.

Podwójne finansowanie wydatków jest niedozwolone!

CROSS-FINANCING

**IZ RPO WP, w priorytetach objętych zakresem pomocy EFRR,
nie dopuszcza możliwości finansowania działań z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach zasady elastyczności.**

DOCHÓD WYGENEROWANY PODCZAS REALIZACJI PROJEKTU (DO CZASU JEGO UKOŃCZENIA)

Dochód wygenerowany podczas realizacji projektu – dochód, który nie został wzięty pod uwagę w czasie zatwierdzania projektu, wygenerowany wyłącznie podczas jego wdrażania, wykazany nie później niż w momencie złożenia przez beneficjenta wniosku o płatność końcową (Art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego);
Dochody te pomniejszają wydatki kwalifikowalne projektu. Gdy nie wszystkie koszty w ramach projektu są kwalifikowalne, dochód zostaje przyporządkowany proporcjonalnie do do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wydatków projektu.

Uwaga! **Definicje dochodu, o którym mowa w art. 61 oraz art. 65 rozporządzenia ogólnego, są inne niż definicja dochodu wynikająca z krajowych przepisów o rachunkowości czy przepisów podatkowych.**
Za dochód nie uznaje się wadium wpłacanego przez podmiot ubiegający się o realizację zamówienia publicznego na podstawie ustawy Pzp, zatrzymanego w przypadku wycofania oferty, **kar umownych** (w tym kar za odstąpienie od umowy i kar za opóźnienie), zatrzymanych kaucji zwrotnych oraz ulg z tytułu terminowego odprowadzania składek do ZUS/US. Płatności otrzymane przez beneficjenta w ww. przypadkach nie pomniejszają wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu.

DOCHÓD WYGENEROWANY PODCZAS REALIZACJI PROJEKTU (DO CZASU JEGO UKOŃCZENIA)

Przepisy dot. dochodu wygenerowanego podczas realizacji projektu nie stosuje się do:

a) pomocy technicznej,

b) instrumentów finansowych,

c) pomocy zwrotnej udzielonej z zastrzeżeniem obowiązku spłaty środków w całości,

d) nagród,

e) **projektów objętych zasadami pomocy publicznej,**

f) projektów objętych kwotami ryczałtowymi lub stawkami jednostkowymi z zastrzeżeniem uwzględnienia dochodu ex-ante,

g) projektów realizowanych w ramach wspólnego planu działania z zastrzeżeniem uwzględnienia dochodu ex-ante,

h) projektów, dla których łączne koszty kwalifikowalne nie przekraczają wyrażonej w PLN równowartości 50 000 EUR, przeliczonej na PLN zgodnie z kursem wymiany EUR/PLN, stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych NBP z ostatnich 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia WOD, aktualnym na dzień ogłoszenia konkursu lub na dzień złożenia WOD w przypadku projektów pozakonkursowych,

i) projektów generujących dochód po ukończeniu, zdefiniowanych w art. 61 rozporządzenia ogólnego

OPŁATY FINANSOWE, DORADZTWO I INNE USŁUGI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU

1. **Opłaty finansowe: a)** otwarcie oraz prowadzenie wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym beneficjenta lub odrębnego rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu, **b)** opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych (krajowych lub zagranicznych), z wyjątkiem prowizji pobieranych w ramach wymiany walut;
2. **Wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające** realizację umowy o dofinansowanie, o ile ich poniesienie jest wymagane przez prawo krajowe lub unijne lub przez IZ RPO WP,
3. **Wydatki poniesione na doradztwo związane z obsługą projektu: prawne** (bez przygotowania i obsługi spraw sądowych); finansowe i techniczne,
4. **Opłaty notarialne,**
5. **Opłaty administracyjne** związane z uzyskiwaniem pozwoleń czy zgód;
6. **Koszty ubezpieczeń lub gwarancji bankowych**, o ile są wymagane przez przepisy prawa, bądź przez IZ RPO WP;
7. Wydatki z tytułu korzystania z infrastruktury udostępnionej w **technologii chmury obliczeniowej.**

OPŁATY FINANSOWE, DORADZTWO I INNE USŁUGI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU

Wydatki poniesione na ubezpieczenia mogą być kwalifikowalne jedynie w okresie realizacji projektu, tj. z wyłączeniem wydatków w fazie eksploatacyjnej (stanowiących koszty operacyjne projektu);

Uzyskane odszkodowanie powinno być w pierwszej kolejności przeznaczone na odtworzenie zniszczonej infrastruktury. W innym wypadku wszelkie korzyści finansowe uzyskane przez beneficjenta, w tym z tytułu wypłat ubezpieczenia związanego z projektem, muszą być zwrócone proporcjonalnie do wysokości udziału dofinansowania UE w wydatkach kwalifikowalnych projektu.

TECHNIKI FINANSOWANIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH ORAZ WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

- ZAKUP ŚRODKÓW TRWAŁYCH I WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH
- AMORTYZACJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH ORAZ WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH
- LEASING
- - finansowy
- - operacyjny
- - zwrotny
- UMOWA IRU

ŚRODKI TRWAŁE

środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie pracowni komputerowych w szkole)

Wydatki poniesione na zakup środków trwałych oraz koszty ich dostawy, montażu i uruchomienia, mogą być kwalifikowalne w całości lub części swojej wartości zgodnie ze wskazaniem beneficjenta opartym o faktyczne wykorzystanie środka trwałego na potrzeby projektu

środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik)

Wydatki poniesione na zakup środków trwałych mogą być kwalifikowalne **wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym** za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu.

Wydatki na zakup środków trwałych mogą być uznane za kwalifikowalne pod warunkiem ich wskazania we wniosku o dofinansowanie wraz z uzasadnieniem dla konieczności ich zakupu.

TECHNIKI FINANSOWANIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH ORAZ WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

Zakup wartości niematerialnych i prawnych m.in. w formie patentów, licencji oraz praw autorskich jest kwalifikowalne, o ile spełniają one łącznie warunki:

- będą wykorzystywane wyłącznie w ramach przedsiębiorstwa, które otrzymało pomoc,
- będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
- będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych,
- będą stanowić aktywa beneficjenta pomocy także przez okres trwałości projektu.

Zakup środków trwałych jest kwalifikowalne, o ile spełniają one łącznie następujące warunki:

- będą włączone w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatki inwestycyjne zgodnie z zasadami rachunkowości,
- posiadają właściwości techniczne, niezbędne do realizacji przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem oraz spełniają obowiązujące normy i standardy.

ŚRODKI TRWAŁE

Wydatki poniesione na **zakup używanych środków trwałych** są kwalifikowalne, jeśli spełnione są wszystkie wymienione poniżej warunki:

a) sprzedający środek trwały wystawił deklarację określającą jego pochodzenie,
b) sprzedający środek trwały potwierdził w deklaracji, że dany środek nie był w okresie poprzednich 7 lat (10 lat w przypadku nieruchomości) współfinansowany z pomocy UE lub w ramach dotacji z krajowych środków publicznych,
c) cena zakupu używanego środka trwałego nie przekracza jego wartości rynkowej i jest niższa niż koszt podobnego nowego sprzętu

AMORTYZACJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH ORAZ WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

Koszty amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, kwalifikują się do współfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: :

a) Odpisy amortyzacyjne dotyczą środków trwałych oraz WNiP, które są niezbędne do realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrażania,
b) kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji danego projektu,
c) Odpisy zostały dokonane zgodnie z właściwymi przepisami,
d) wydatki poniesione na zakup środków trwałych oraz WNiP, nie zostały wskazane jako wydatki kwalifikowalne projektu, ani też ich zakup nie był współfinansowany ze środków unijnych (dotyczy to sytuacji, w której beneficjent kupuje aktywa na potrzeby projektu, ale nie może zrefundować kosztów zakupu),
e) Odpisy dotyczą środków trwałych oraz WNiP, zakupionych po cenach rynkowych,
f) w przypadku, gdy środki trwałe oraz WNiP wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu odpowiadająca proporcji wykorzystania aktywów w celu realizacji projektu (wartość rezydualna jest po zakończeniu realizacji projektu jest wydatkiem niekwalifikowalnym

LEASING I INNE TECHNIKI FINANSOWANIA NIE POWODUJĄCE PRZENIESIENIA PRAWA WŁASNOŚCI LUB NATYCHMIASTOWEGO PRZENIESIENIA PRAWA WŁASNOŚCI

Wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest:

a) w przypadku **leasingu finansowego:**

- kwota/część raty leasingowej wystawionej na rzecz beneficjenta, związanej ze spłatą kapitału przedmiotu umowy leasingu, albo
- kwota/faktura nabycia przedmiotu leasingu, wystawiona na rzecz leasingodawcy, <u>o ile we wniosku o dofinansowanie leasingodawca jest wskazany przez beneficjenta jako podmiot upoważniony do poniesienia wydatku na zakup leasingowanego dobra.</u>

Warunkiem zakwalifikowania tego wydatku jest wskazanie we wniosku o dofinansowanie „upoważnienia" dla firmy leasingowej do poniesienia wydatku na rzecz beneficjenta.

Dowodem poniesienia wydatku jest faktura zakupu wystawiona na leasingodawcę lub równoważny dokument księgowy wraz z potwierdzeniem płatności

Automatycznie wydatki poniesione przez beneficjenta na opłacenie rat związanych z leasingiem tego są niekwalifikowalne.

LEASING I INNE TECHNIKI FINANSOWANIA NIE POWODUJĄCE PRZENIESIENIA PRAWA WŁASNOŚCI LUB NATYCHMIASTOWEGO PRZENIESIENIA PRAWA WŁASNOŚCI

b) w przypadku **leasingu operacyjnego** - kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz beneficjenta, związanej ze spłatą kapitału przedmiotu umowy leasingu,
c) w przypadku **leasingu zwrotnego** - w zależności od ostatecznej formy jaką przybierze leasing zwrotny, wydatki wskazane powyżej. Część kapitałowa raty leasingowej, płacona przez leasingobiorcę w ramach leasingu zwrotnego, jest wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania. Należy jednak pamiętać, że współfinansowanie UE nie może posłużyć do ponownego nabycia danego dobra, jeśli jego zakup był wcześniej współfinansowany ze środków UE lub w ramach dotacji z krajowych środków publicznych.

Dowodem faktycznego poniesienia wydatku jest dokument potwierdzający opłacenie raty leasingowej/faktury za leasingowane dobro.

LEASING I INNE TECHNIKI FINANSOWANIA NIE POWODUJĄCE PRZENIESIENIA PRAWA WŁASNOŚCI LUB NATYCHMIASTOWEGO PRZENIESIENIA PRAWA WŁASNOŚCI

Maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych nie może przekroczyć rynkowej wartości leasingowanego dobra tzn. nie może być wyższa, niż:
a) dowód zakupu wystawiony leasingodawcy, gdy zakup nastąpił nie wcześniej niż 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu,
b) rynkowa wartość dobra określona w wycenie sporządzonej przez uprawnionego rzeczoznawcę lub w wycenie sporządzonej w oparciu o metodologię beneficjenta – w przypadku dóbr zakupionych wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Wycena może zostać zastąpiona udokumentowaniem wyboru przedmiotu leasingu w procedurze przetargowej zapewniającej zachowanie uczciwej konkurencji. Decyzję dotyczącą dopuszczalnych sposobów wyceny dobra będącego przedmiotem leasingu podejmuje IZ RPO WP.

UMOWA IRU

Wydatek kwalifikowany stanowi wyłącznie płatność zasadnicza poniesiona w okresie kwalifikowalności wydatków w projekcie.

Koszt utrzymania infrastruktury użytkowanej w drodze IRU w trakcie oraz po zakończeniu projektu ponoszony jest przez beneficjenta.

Warunkiem zastosowania tej techniki finansowania jest udowodnienie, iż jest ona najbardziej uzasadniona ekonomiczne (najkorzystniejsza z punktu widzenia celów projektu).

W zależności od szczegółowych postanowień, umowę IRU można również kształtować jako specyficzną umowę leasingu operacyjnego lub umowę leasingu finansowego

PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG ORAZ INNE PODATKI I OPŁATY

Podatki i inne opłaty, w szczególności podatek od towarów i usług (VAT), mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne tylko wtedy, gdy beneficjent nie ma prawnej możliwości ich odzyskania;

Dopuszcza się sytuację, w której VAT będzie kwalifikowalny jedynie dla części projektu. W takiej sytuacji beneficjent jest zobowiązany zapewnić przejrzysty system rozliczania projektu, tak aby nie było wątpliwości w jakiej części oraz w jakim zakresie VAT może być uznany za kwalifikowalny.

Beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia w treści wniosku o dofinansowanie szczegółowego uzasadnienia zawierającego podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia VAT należnego o VAT naliczony zarówno na dzień sporządzania wniosku o dofinansowanie, jak również mając na uwadze planowany sposób wykorzystania w przyszłości (w okresie realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu) majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu.
Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT stanowi obowiązkowy załącznik do WOD i Umowy o dofinansowanie projektu.

DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi mogą stanowić wydatki kwalifikowalne w ramach realizowanych projektów jako koszty pośrednie;

Kwalifikowalne są wyłącznie:

1. Wydatki na zakup i montaż tablic informacyjnych i pamiątkowych (dot. projektów o wartości dofinansowania większej niż 500 000 EUR).
Maksymalny kwalifikowalny koszt wykonania jednej tablicy to 1 500 PLN,

2. Wydatki na zakup trwałego plakatu.
Maksymalny kwalifikowalny koszt wykonania jednego plakatu to 50 PLN.

KOSZTY POŚREDNIE

Koszty pośrednie to koszty niezbędne do realizacji projektu, ale nie dotyczące bezpośrednio głównego przedmiotu projektu.

Koszty pośrednie w ramach projektów współfinansowanych z EFRR rozliczane są na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków (tj. z pełnym udokumentowaniem wydatków), z zachowaniem wszystkich zasad dot. kwalifikowalności wydatków, w tym zasady konkurencyjności.

W ramach OSI priorytetowych II-VI kwalifikowane są wyłącznie:
DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE
Oraz
KOSZTY ZARZĄDZANIA PROJEKTEM (Kwalifikowane mogą być wyłącznie w projektach parasolowych w ramach działania 3.3)

KOSZTY ZWIĄZANE Z ANGAŻOWANIEM PERSONELU

Wydatki związane z wynagrodzeniem personelu są ponoszone zgodnie z przepisami krajowymi, w szczególności zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502, z późn. zm.) oraz z Kodeksem cywilnym.*
Kwalifikowalnymi składnikami wynagrodzenia personelu są: wynagrodzenie brutto, składki pracodawcy na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, składki na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2014 r, poz. 710) ;*
W ramach projektów realizowanych w osiach II-VI niekwalifikowalne są koszty wynagrodzenia ponoszone w związku z wykonawstwem własnym beneficjenta lub jego pracowników, z wyłączeniem kosztów wynagrodzenia inspektora nadzoru.

W przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez beneficjenta i odwrotnie. Niekwalifikowalne jest także wynagrodzenie personelu projektu zatrudnionego jednocześnie w IZ RPO WP na podstawie stosunku pracy, chyba że nie zachodzi konflikt interesów lub podwójne finansowanie.

KOSZTY ZWIĄZANE Z ANGAŻOWANIEM PERSONELU

Dodatkowe wynagrodzenie roczne personelu projektu jest kwalifikowalne wyłącznie, jeżeli wynika z przepisów prawa pracy i odpowiada proporcji, w której wynagrodzenie zasadnicze będące podstawą jego naliczenia jest rozliczane w ramach projektu;

Osoba dysponująca środkami dofinansowania projektu nie może być prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko mieniu, obrotowi gospodarczemu, działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe. *Oświadczenia tej osoby przed jej zaangażowaniem do projektu.*

Wydatki związane z zaangażowaniem osoby wykonującej zadania w projekcie lub projektach są kwalifikowalne, o ile:
a) Zachowują efektywną realizację wszystkich zadań powierzonych danej osobie,
b) łączne zaangażowanie w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych i FS oraz działań finansowanych z innych źródeł, wynosi max.**276 godzin/**m-ąc ,
c) wykonanie zadań jest potwierdzone protokołem sporządzonym przez tę osobę, wskazującym m.in. liczbę oraz ewidencję godzin w danym miesiącu, z wyjątkiem stosunku pracy; Ww. dane należy wprowadzać na bieżąco do SL2014.

KOSZTY ZWIĄZANE Z ANGAŻOWANIEM PERSONELU

W ramach wynagrodzenia personelu, niekwalifikowalne są:

a) wpłaty dokonywane przez pracodawców zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej „PFRON”,*

b) świadczenia realizowane ze środków ZFŚS dla personelu projektu,

c) koszty ubezpieczenia cywilnego funkcjonariuszy publicznych za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej,

d) nagrody jubileuszowe i odprawy pracownicze dla personelu projektu,

e) koszty składek i opłat fakultatywnych, niewymaganych obowiązującymi przepisami prawa krajowego, chyba że:

i. są w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania danej instytucji oraz,

ii. zostały wprowadzone w danej instytucji co najmniej 6 miesięcy przed złożeniem WOD oraz,

iii. potencjalnie obejmują wszystkich pracowników danej instytucji, a zasady ich odprowadzania/przyznawania są takie same w przypadku personelu zaangażowanego do realizacji projektów oraz pozostałych pracowników beneficjenta.

PROJEKTY PARTNERSKIE

Wybór partnerów w projekcie następuje zgodnie z art. 33 ustawy wdrożeniowej.

Wydatki poniesione w ramach projektu przez partnera, który nie został wybrany zgodnie z ustawą wdrożeniową, mogą być uznane za niekwalifikowalne przez IZ RPO WP, przy czym wysokość wydatków niekwalifikowalnych uwzględnia stopień naruszenia przepisów ustawy.

W przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne wzajemne zlecanie przez beneficjenta zakupu towarów lub usług partnerowi i odwrotnie.

Wszystkie zasady dotyczące kwalifikowalności wydatku, tj. zgodność jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie i niniejszymi Wytycznymi oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie obowiązują również partnerów w projekcie.

ZASADY KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW W RAMACH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach instrumentów finansowych są:

- płatności dokonane na rzecz ostatecznych odbiorców,
- zasoby zaangażowane w ramach umów gwarancyjnych, zaległych lub takich, których termin zapadalności już upłynął, w celu pokrycia ewentualnych strat wynikających z żądania wypłaty środków z gwarancji
- dotacje, dotacje na spłatę odsetek lub dotacje na opłaty gwarancyjne stosowane w połączeniu z instrumentami finansowymi w ramach tego samego projektu,
- koszty zarządzania lub opłaty za zarządzanie poniesione do wysokości limitów określonych w art. 13 rozporządzenia delegowanego KE (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.

Wydatki kwalifikowalne w ramach wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców obejmują jedynie inwestycje, które w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej nie zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone.

W przypadku inwestycji infrastrukturalnych dot. wspierania rozwoju obszarów miejskich lub rewitalizację obszarów miejskich, bądź inwestycji w zróżnicowanie działalności nierolniczej na obszarach wiejskich, wsparcie może obejmować kwotę konieczną do reorganizacji portfela dłużnego w odniesieniu do infrastruktury stanowiącej część nowej inwestycji do max. 20% całkowitej kwoty wsparcia programu z instrumentu finansowego dla inwestycji.

ZASADY KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW W RAMACH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Wydatki kwalifikowalne w przypadku łączenia instrumentów finansowych z dotacjami

Instrumenty finansowe mogą być łączone z dotacjami:
a) w ramach tego samego projektu,
b) w ramach dwóch różnych projektów.

Wsparcie to może obejmować także ten sam przedmiot wydatku, pod warunkiem, że suma wszystkich połączonych form wsparcia nie przekracza całkowitej kwoty tego wydatku.

W przypadku tego samego projektu, zastosowanie mają przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków określone dla instrumentów finansowych.

W przypadku dwóch różnych projektów, zastosowanie mają przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków właściwe dla danej formy finansowego wsparcia inwestycji i prowadzona jest oddzielna ewidencja zapewniająca, iż wydatki kwalifikowalne w ramach instrumentu finansowego są odrębne od wydatków kwalifikowalnych w ramach dotacji.

ZASADY KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW W RAMACH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Wydatki kwalifikowalne w ramach kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie

1) Koszty zarządzania obejmują pozycje kosztów bezpośrednich lub pośrednich wypłaconych na podstawie dowodów poniesienia wydatków, opłaty za zarządzanie odnoszą się natomiast do uzgodnionej ceny świadczonych usług ustalonej w konkurencyjnym procesie rynkowym.
2) Koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie wyliczane są według metodyki opartej na wynikach. Koszty te nie przekraczają progów określonych w art. 13 rozporządzenia delegowanego.
3) Koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie mogą obejmować opłaty manipulacyjne. Jednakże takie opłaty nie są kwalifikowalne, jeśli są pobierane w części lub w całości od ostatecznych odbiorców.
4) Koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, w tym te związane z pracami przygotowawczymi dotyczącymi instrumentu finansowego przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, są kwalifikowalne od daty zawarcia umowy o dofinansowanie.

ZASADY KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW W RAMACH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Kryteria kwalifikowalności w ramach wsparcia przedsiębiorstw

1) Instrumenty finansowe są ustanowione w celu wspierania finansowania przedsiębiorstw, w szczególności MŚP i dotyczy:

a) tworzenie nowych przedsiębiorstw,

b) dostarczanie kapitału początkowego (tj. kapitał zalążkowy i kapitał na rozruch),

c) kapitał na rozszerzenie działalności przedsiębiorstwa (np. rozwój przedsiębiorstwa, zwiększenie zatrudnienia lub zasobów środków trwałych),

d) kapitał na wzmocnienie podstawowej działalności przedsiębiorstwa (np. działania mające na celu stabilizację i zachowanie pozycji na rynku lub wzmocnienie mocy produkcyjnych),

e) realizację nowych projektów (np. budowa nowej infrastruktury, kampanie marketingowe),

f) przechodzenie na nowe rynki (np. ekspansja produktowa lub usługowa, geograficzna),

g) przechodzenie na nowe rozwiązania (np. nowe patenty lub produkty)

- w każdym przypadku bez uszczerbku dla obowiązujących w UE zasad pomocy publicznej i zgodnie ze szczegółowymi zasadami dotyczącymi poszczególnych funduszy.

2) Wsparcie obejmuje inwestycje w: a) środki trwałe, b) kapitał obrotowy, c) WNiP

3) Wsparcie może obejmować także koszty przekazania praw własności w przedsiębiorstwach, jeżeli takie przekazanie ma miejsce między niezależnymi inwestorami.

DOKUMENTACJA NIEZBĘDNA DO PRZYGOTOWANIA PROJEKTU

Kwalifikowalne są wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu, w szczególności:

a) biznes planu lub studium wykonalności lub ich elementów (maksymalny limit na studium wykonalności - 15 000 PLN),
b) niezbędnych decyzji administracyjnych (np. dot.oceny oddziaływania na środowisko),
c) map lub szkiców sytuujących projekt,
d) innej dokumentacji technicznej lub finansowej, o ile jej opracowanie jest niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu, z wyjątkiem wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie.

PROJEKTY GENERUJĄCE DOCHÓD PO UKOŃCZENIU REALIZACJI

Oznacza to dochód w rozumieniu art. 61 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, tj. **wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez daną operację,** jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi, pomniejszone o wszelkie koszty operacyjne i koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego poniesione w okresie odniesienia. Zalicza się do niego także oszczędności kosztów działalności osiągnięte przez operacje, chyba że są skompensowane równoważnym zmniejszeniem dotacji na działalność4 (W związku z faktem, że art. 61 ust. 1 rozporządzenia ogólnego definiuje operacje generujące dochód po ukończeniu, dochód w tym ujęciu będzie występował jedynie w fazie operacyjnej projektu.)

Szczegółowe opis zasad wyliczania dochodu znajduje się w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.*

PROJEKTY GENERUJĄCE DOCHÓD PO UKOŃCZENIU REALIZACJI

Projektami generującymi dochód nie są projekty, o których mowa w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia ogólnego, tj. w szczególności:

a) projekty, dla których wsparcie związane jest z instrumentami finansowymi,
b) projekty współfinansowane z EFS,
c) projekty, w których zastosowano kwoty ryczałtowe lub standardowe stawki jednostkowe,
d) projekty pomocy technicznej, oraz
e) projekty, dla których wsparcie w ramach programu stanowi:
i) pomoc *de minimis,*
ii) zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc publiczną dla MŚP, gdy stosuje się limit w zakresie dopuszczalnej intensywności lub kwoty pomocy publicznej,
iii) zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc publiczną, gdy przeprowadzono indywidualną weryfikację potrzeb w zakresie finansowania zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi pomocy publicznej.

PROJEKTY GENERUJĄCE DOCHÓD PO UKOŃCZENIU REALIZACJI

Wydatki kwalifikowalne projektu są z góry pomniejszane z uwzględnieniem potencjału generowania dochodów przez dany projekt w okresie referencyjnym obejmującym zarówno realizację projektu, jak i okres po jego ukończeniu.

Potencjalne dochody są określane w dokumentacji wniosku o dofinansowanie za pomocą jednej z następujących metod:
a) zastosowanie zryczałtowanej stawki procentowej dochodów dla danego typu projektu,
b) obliczanie bieżącej wartości dochodu z projektu, z uwzględnieniem właściwego okresu odniesienia, spodziewanej rentowności, biorąc pod uwagę zastosowanie zasady „zanieczyszczający płaci" oraz, w stosownych przypadkach, zasady sprawiedliwości w powiązaniu ze względną zamożnością danego państwa członkowskiego.

Jako alternatywny sposób zastosowania metody zryczałtowanej stawki procentowej dochodu możliwe jest zastosowanie rozwiązania polegającego na obniżeniu stopy dofinansowania na poziomie osi priorytetowej lub działania, zgodnie zasadami określonymi w art. 61 ust. 5 rozporządzenia ogólnego. Powyższe rozwiązanie jest równoznaczne z faktem, że dochody nie są odejmowane od kwalifikowalnych wydatków projektu.

PROJEKTY GENERUJĄCE DOCHÓD PO UKOŃCZENIU REALIZACJI

Wydatki kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją projektu generującego dochód po ukończeniu jego realizacji nie mogą przekroczyć bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu z inwestycji

W przypadku, gdy nie ma możliwości obiektywnego oszacowania dochodów z wyprzedzeniem zgodnie z ww. metodami określonymi (np. w projektach B+R), dochód wytworzony w okresie trzech lat od zakończenia projektu lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza, podlega zwrotowi przez beneficjenta i jest odliczany od wydatków deklarowanych KE.

Za dochód nie uznaje się wadium wpłacanego przez podmiot ubiegający się o realizację zamówienia publicznego na podstawie ustawy Pzp w przypadku wycofania oferty, zatrzymanych kaucji zwrotnych, kar umownych (w tym kar za odstąpienie od umowy i kar za opóźnienie) oraz ulg z tytułu terminowego odprowadzania składek do ZUS/US. Płatności otrzymane przez beneficjenta w powyższych przypadkach nie pomniejszają wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu.

ZAKUP NIERUCHOMOŚCI

Łączna kwota wydatków kwalifikowalnych związanych bezpośrednio z nabyciem nieruchomości nie może przekraczać 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym w przypadku terenów poprzemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki, limit ten wynosi 15%. I dotyczy wydatków poniesionych na :

a) nabycie nieruchomości zarówno zabudowanych, jak i niezabudowanych (w tym poniesionych na odszkodowania za przejęte nieruchomości),

b) wydatków poniesionych na obowiązkowy wykup nieruchomości wynikający z ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania zgodnie z art. 135 i art. 136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672, z późn. zm.),*

c) nabycie prawa użytkowania wieczystego,

d) nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości (np. ograniczone prawo rzeczowe: najem, dzierżawa, użytkowanie),

e) innych wydatków przewidzianych przepisami prawa krajowego (np. dodatek za opuszczenie nieruchomości zabudowanej zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2031)* .

Limit ten weryfikowany jest na etapie oceny WOD oraz na etapie weryfikacji wniosku o płatność końcową;

ZAKUP NIERUCHOMOŚCI

Zakup nieruchomości kwalifikuje się do współfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

a) cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości, a jej wartość potwierdzona jest operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami; wartość nieruchomości powinna być określona na dzień jej zakupu zgodnie z art. 156 ust. 3 tej ustawy,*

b) nabyta nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu i kwalifikowana wyłącznie w zakresie, w jakim jest wykorzystana do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie,

c) zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie i uwzględniony w umowie o dofinansowanie.

Niedozwolony jest zakup nieruchomości, który wiąże się koniecznością zapłaty przez beneficjenta za swoją rzecz lub jego jednostki organizacyjnej.

ZAKUP NIERUCHOMOŚCI

Kwalifikowalne są:

1. Wydatki poniesione na odszkodowania w związku z realizacją inwestycji celu publicznego, w przypadku wywłaszczenia dotychczasowego jej właściciela z prawa własności nieruchomości bądź ograniczenia prawa własności, kwalifikują się do współfinansowania ze środków RPO WP 2014-2020 do wysokości odpowiadającej wartości nabywanego przez beneficjenta prawa, potwierdzonej operatem szacunkowym.
2. Wydatki poniesione na odszkodowania w związku z realizacją inwestycji celu publicznego w przypadku wypowiedzenia umów najmu, dzierżawy, użyczenia, wygaśnięcia trwałego zarządu, wygaśnięcia użytkowania wieczystego i rozwiązania użytkowania.
3. Wydatki związane z adaptacją lub remontem budynku w niezbędnym zakresie.
4. Koszt wyburzenia budynków (w przypadku naniesień - koszt ich likwidacji) znajdujących się na nieruchomościach niezbędnych do realizacji inwestycji .
5. Wydatek poniesiony na podwyższenie odszkodowania o dodatkowe 5% w związku z ustawą o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz ustawą o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

WYDATKI ZWIĄZANE Z ZAKUPEM NIERUCHOMOŚCI

Wydatki kwalifikowalne :

1. sporządzenie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, wynagrodzenie rzeczoznawcy (np. wydatek związany ze sporządzeniem operatu szacunkowego) oraz opłaty notarialne.
2. Uzyskanie prawa dostępu do terenu budowy podczas realizacji projektu będą mogły być uznane za kwalifikowalne, jeżeli będą niezbędne do realizacji projektu i nie są wnoszone na rzecz beneficjenta lub jego jednostki organizacyjnej.
3. Odszkodowania za utracone zbiory i naprawą szkód, niezbędne wydatki związane z opłatami lub odszkodowaniami za czasowe zajęcie części nieruchomości w trakcie realizacji projektu;
4. Należności i opłaty roczne z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej i leśnej oraz odszkodowania z tytułu przedwczesnego wyrębu drzewostanu w odniesieniu do gruntów leśnych;

WYDATKI ZWIĄZANE Z ZAKUPEM NIERUCHOMOŚCI

W przypadku, gdy jedynie część wydatku poniesionego na nabycie nieruchomości może być uznana za kwalifikowalną, wydatki związane z nabyciem nieruchomości mogą być uznane za kwalifikowalne na następujących warunkach:

a) **proporcjonalnie** do udziału wydatku kwalifikowalnego na nabycie nieruchomości w całkowitym wydatku na nabycie nieruchomości - w przypadku wydatków związanych z nabyciem nieruchomości, których wysokość ustala się proporcjonalnie do wartości nieruchomości (np. opłaty notarialne),

b) **w pełnej wysokości** – w przypadku, gdy poniesienie wydatku było wyłącznie rezultatem wypełniania wymogów dotyczących realizacji RPO WP 2014-2020 (np. wydatki związane z wykonaniem operatu szacunkowego w przypadku, gdy w innych okolicznościach nie byłoby to wymagane).

OBLICZANIE KOSZTU KWALIFIKOWALNEGO W PRZYPADKU NIERUCHOMOŚCI

Aby obliczyć maksymalną wysokość kosztu kwalifikowalnego nieruchomości, należy :

Zsumowując wszystkie koszty kwalifikowalne oprócz kosztów zakupu nieruchomości – otrzymujemy wielkość „a”.

Koszt kwalifikowalny ogółem stanowi niewiadomą „x”.

Wiemy, że 90% kosztu kwalifikowalnego ogółem stanowi koszt kwalifikowalny bez kosztów nieruchomości, stąd:

$$a = 0{,}9\,x$$
$$x = a/0{,}9$$

Koszt zakupu nieruchomości ogółem może stanowić max. 10% otrzymanego kosztu kwalifikowalnego.

WYDATKI OPERACYJNE

Wydatki operacyjne, czyli wydatki ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji, nie są kwalifikowalne, chyba że wynika to z zaakceptowanego przez IZ RPO WP wniosku o dofinansowanie, przy czym jest to zależne od przedmiotu i specyfiki projektu .

Niekwalifikowalne są wydatki poniesione na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w eksploatacyjnej fazie inwestycji, wydatki na produkty podlegające szybkiemu zużyciu, wydatki na części zamienne, energię oraz środki chemiczne do wykorzystania podczas fazy eksploatacyjnej inwestycji, a wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków w ramach projektu określonym w umowie o dofinansowanie.

Wydatki na sprawdzenie i przetestowanie sprzętu nabytego w ramach projektu oraz na szkolenie personelu obsługującego, jak również tzw. asysta techniczna zapewniana przez producenta w pierwszym okresie eksploatacji zakupionego sprzętu, niezbędne dla realizacji projektu, **mogą być uznane za kwalifikowalne** w ramach właściwej kategorii wydatków, z którą są związane (m.in. roboty budowlane, sprzęt i wyposażenie), o ile zostały poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków w ramach projektu określonym w umowie o dofinansowanie.

ZASADY ZASTĘPOWANIA WYDATKÓW NIEPRAWIDŁOWYCH INNYMI WYDATKAMI

Możliwość zastępowania wydatków nieprawidłowych innymi wydatkami kwalifikowalnymi dotyczy wyłącznie :

– wartości robót zamiennych droższych, aniżeli pierwotnie założone.

- zwiększonej, w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia, wartości wydatków objętych postępowaniem w stosunku do sumy wartości tych wydatków określonych we wniosku o dofinansowanie.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowych wydatków przed zatwierdzeniem wniosku o płatność, zgodnie z art. 24 ust. 9 pkt 1 ustawy wdrożeniowej, beneficjent w miejsce wydatków nieprawidłowych może przedstawić inne wydatki nieobarczone błędem.

Urząd Marszałkowski
Województwa Podkarpackiego
Departament Zarządzania RPO
al. Łukasza Cieplińskiego 4, 35-010 Rzeszów

tel. 017/ 747 67 05
mail: drp@podkarpackie.pl

www.rpo.podkarpackie.pl

Dziękuję Państwu za uwagę